

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžp/3/2013
Identifikačné číslo spisu:	1012200247
Dátum vydania rozhodnutia:	21.08.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1012200247.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci žalobcu: Lesoochranárske zoskupenie VLK, občianske združenie, Tulčík 26, IČO: 31 303 862, zastúpeného JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou, Štúrova 20, Košice, proti žalovanému: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Námestie Ľ. Štúra č. 1, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia ministra životného prostredia SR č. 8610/2011-1.10 (26/2011-rozkl.) zo dňa 28. novembra 2011, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 2S/58/2012-112 zo dňa 27. februára 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 2S/58/2012-112 zo dňa 27. februára 2012 m e n í t a k, ž e z r u š u j e rozhodnutie ministra životného prostredia SR č. 8610/2011-1.10 (26/2011- rozkl.) zo dňa 28. novembra 2011 a rozhodnutie žalovaného sp. zn. 2258/2011-2.2 zo dňa 21. septembra 2011 a vec vracia žalovanému na ďalšie konanie.

Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania z titulu právneho zastúpenia na účet jeho právnej zástupkyne vo výške 574,51 € do 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Odôvodnenie

I.

Konanie na Ministerstve životného prostredia Slovenskej republiky

Rozhodnutím ministra životného prostredia SR sp. zn. 8610/2011-1.10 (26/2011-rozkl.) zo dňa 28. novembra 2011, bol na základe rozkladu žalobcu zmenený výrok prvostupňového rozhodnutia žalovaného č. 2258/2011-2.2 zo dňa 21. septembra 2011 o povolení výnimky podľa § 40 ods. 2,3 písm. c) zák. č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len ZOPK alebo zák. č. 543/2002 Z. z.) zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 písm. a) zák. č. 543/2002 Z. z., a to usmrtenie jedného jedinca medveďa hnedého v poľovnom revíri Torysa so sídlom v Medzibrode, v časti týkajúcej sa povolenia výnimky na usmrtenie ďalšieho jedinca medveďa hnedého v uvedenom poľovnom revíri. Minister v rozkladovom konaní zmenil podmienky rozhodnutia v zmysle § 82 ods. 12 zákona č. 543/2002 Z. z. a určil, že odstrel možno zrealizovať v lokalitách Sokol, Hlinenô a Bôrovie v

katastrálnom území I., odo dňa právoplatnosti rozhodnutia do 30. novembra 2011 poslednou a postriežkou a od 1. júna 2012 do 30. novembra 2012 poslednou a postriežkou. V ostatných častiach zostal výrok prvostupňového rozhodnutia nezmenený.

II.

Konanie na súde I. stupňa

Krajský súd v Bratislave na základe žaloby Lesoochranárskeho zoskupenia VLK preskúmal správne konanie a rozhodnutia v ňom vydané a potvrdil žalobou napadnuté rozhodnutie ministra životného prostredia SR č. 8610/2011-1.10 (26/2011- rozkl.) zo dňa 28. novembra 2011 a rozhodnutie žalovaného sp. zn. 2258/2011-2.2 zo dňa 21. septembra 2011.

Rozsudok odôvodnil tým, že napriek pochybeniam pri oboznamovaní s podkladmi pre napadnuté rozhodnutie ako aj s doručovaním písomností právnej zástupkyňi žalobcu, tieto pochybenia boli napokon konvalidované tým, že žalobca si podklady vyžiadal na základe zákona o slobodnom prístupe k informáciám a právna zástupkyňa žalobcu bola oboznámená so všetkými relevantnými listinami o čom svedčí jej vyjadrenie k nim v opravnom prostriedku, resp. v žalobe, tieto pochybenia nemali vplyv na zákonnosť a správnosť rozhodnutia.

Z predloženého administratívneho spisového materiálu žalovaného krajský súd zistil, že na základe žiadosti Poľovníckeho združenia Torysa Medzibrod žiadateľ doložil svoju žiadosť dôkazmi, ktoré podľa názoru súdu dostatočne preukazujú dôvodnosť obavy o bezpečnosť a zdravie obyvateľov dotknutej obce. Medvede pohybujúce sa v intraviláne obce, v bezprostrednej blízkosti ľudských obydľí, sú dôkazom o synantropizácii medvedí v danej lokalite a nepochybne predstavujú skutočné nebezpečenstvo pre ľudí, ktorí sa celkom prirodzene cítia ohrození. Záujem na ochrane prírody musí za daných okolností ustúpiť prioritnému záujmu na ochrane života a zdravia obyvateľov, tak ako to predpokladá právny poriadok. Na základe uvedených skutkových zistení je podľa názoru súdu možné urobiť záver o tom, že sú splnené zákonné podmienky pre povolenie výnimky podľa § 40 ods. 3 písm. c) zákona č. 543/2002 Z.z., pretože zo zhromaždených podkladov rozhodnutia v lokalitách je natoľko závažné ohrozenie života a zdravia obyvateľov, že výrazne prevyšuje záujem na ochrane živočíšneho druhu medveďa hnedého.

Krajský súd v Bratislave zdôraznil, že prísna druhová ochrana tohto živočícha si vyžaduje dôkladné zdokumentovanie pohybu jedincov medveďa hnedého mimo svoj prirodzený areál, z ktorého by bola zrejma potreba chrániť záujem na ochrane zdravia a bezpečnosti obyvateľov povolením výnimky. Pokiaľ príslušné organizácie ŠOP SR v spolupráci so žiadateľmi či s dotknutými obcami monitorujú pohyb medvedí v blízkosti ľudských obydľí a v intravilánoch obcí, je potrebné, aby takýto monitoring žalovanému na účely rozhodovania o povolení výnimiek poskytli, čím by sa zjednodušila dôkazná situácia v týchto konaniach a proces povoľovania výnimiek by sa stal transparentnejším.

Vzhľadom na uvedené dospel Krajský súd v Bratislave po preskúmaní veci k záveru, že napadnuté rozhodnutie i postup žalovaného boli z hľadiska žalobných dôvodov v medziach zákona. Nakoľko námietky žalobcu neodôvodňovali zrušenie tohto rozhodnutia, postupoval súd podľa § 250j ods. 1 O.s.p. a žalobu zamietol.

III.

Odvolanie

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, v ktorom uviedol, že ho považuje za nesprávny pretože Krajský súd v Bratislave dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p.) a zároveň rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.).

Ďalej v odvolaní doslova uviedol:

Žalobca vyčítal konaniu pred prvostupňovým správnym orgánom, aj postupu a rozhodnutiu žalovaného, že v ich konaní sa vyskytla taká vada, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Túto vadu žalobca aj identifikoval tak, že mu správnymi orgánmi oboch stupňov bola upretá možnosť vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia, k spôsobu ich zistenia a navrhnúť ich doplnenie. Odňatie možnosti žalobcovi využívať svoje právo účastníka konania spočívalo v tom, že ho správny orgán prvého stupňa neoboznámil s podkladmi rozhodnutia, napriek jeho výslovnej žiadosti mu neposkytol kópiu spisu a toto pochybenie nenapravil ani žalovaný v konaní o rozklade.

Naopak, ako bolo v žalobe uvedené, žalovaný zaťažil konanie ďalšou vadou, keď dopĺňal dokazovanie vyžiadanim si správy od ŠOP SR k možnému posunutiu časového vymedzenia obdobia, v ktorom žiadateľovi povolil realizovať udelenú výnimku.

Súd prvého stupňa sa na jednej strane stotožnil s tvrdením žalobcu, že takýto postup správnych orgánov znamená takú vadu, ktorá by samotná znamenala nevyhnutnosť zrušiť napadnuté rozhodnutie žalovaného, aj prvostupňového správneho orgánu. Na druhej strane však skonštatoval, že žalobca sa s podkladmi rozhodnutia oboznámil inou (mimoprocesnou) formou, keď si podklady rozhodnutia vyžiadaval od žalovaného na základe zákona o slobodnom prístupe k informáciám a tieto mu boli poskytnuté.

Podľa názoru súdu prvého stupňa žalobcovi boli týmto spôsobom poskytnuté všetky podklady rozhodnutia, ktoré prvostupňový správny orgán zhromaždil, mohol sa teda oboznámiť s ich obsahom a v dôsledku týchto vedomostí bola zhojená aj taká závažná vada správneho konania, ktorú oprávnene žalobca namieta.

S názorom súdu prvého stupňa, že žalobca mal možnosť oboznámiť sa pred rozhodnutím prvostupňového orgánu, či žalovaného, so všetkými podkladmi rozhodnutia, nemožno súhlasiť, pretože tento nezodpovedá obsahu administratívneho spisu.

Žalobca v konaní, a to súd prvého stupňa nespochybňuje, opakovane namietal, že nielenže mu nebolo možné oboznámiť sa s podkladmi rozhodnutia zaslaním kópie spisu napriek jeho výslovnej žiadosti, ale aj to, že „z oboznámenia s podkladmi rozhodnutia“ nevyplyva ani len to, aké podklady zhromaždil správny orgán.

Žalobca teda nemal možnosť navrhnúť doplnenie podkladov rozhodnutia, ani sa vyjadriť k spôsobu ich obstarania, keďže až do vynesenia prvostupňového rozhodnutia mu správny orgán napriek ustanoveniu § 33 ods. 2 Správneho poriadku neoznámil aké podklady rozhodnutia zhromaždil.

Ako vyplynie z ďalšej časti tohto odvolania, správny orgán naopak oznámil, že správny orgán po obdržaní a skompletizovaní žiadostí od poľovníckych subjektov, po vykonaní analýzy minuloročnej regulácie a analýzy škôd spôsobených medveďmi v predchádzajúcom roku, (ktorú správny orgán vykonal a ktorá, ako zistil súd prvého stupňa z administratívneho spisu, nie je súčasťou tohto spisu) odbor výkonu štátnej správy požiadal o stanovisko štátnej ochrany prírody (list prvostupňového správneho orgánu zo dňa 28. januára 2010 správne má byť 2011 sp. zn. 3105/2011-2.2).

Ak teda súd prvého stupňa skonštatoval, že žalobca sa oboznámil s podkladmi rozhodnutia na základe svojej žiadosti podľa Zákona o slobodnom prístupe k informáciám, toto konštatovanie sa vzťahuje len na žiadosti o udelenie výnimiek, ktoré si skutočne žalobca vyžiadaval súdom uvedeným postupom a tieto mu boli aj poskytnuté.

Takýto postup žalobcu svedčí o jeho aktívnom postupe v konaní. Žalobca vychádzajúc z vedomostí o tom, že prvostupňovému správne orgánu boli doručené žiadosti žiadateľov o povolenie výnimky z druhej ochrany medveďa hnedého, tieto podklady rozhodnutia mimoprocesnou formou žiadaval. Už samotný tento postup, keď žalobca musí využívať prostriedky, ktoré mu poskytujú iné právne predpisy,

aby sa domohol informácií, ktoré mu mali byť v správnom konaní alebo oznámené pri oboznámení s podkladmi rozhodnutia, alebo k nim mal získať prístup zaslaním kópie spisu, svedčí o tom, že postup správneho orgánu prvého stupňa, ani žalovaného nemožno pokladať za súladný so zásadami správneho konania zakotvenými v § 3 Správneho poriadku.

Žalobca však rozumie tomu, že pre súd prvého stupňa bola významná skutočná vedomosť žalobcu o tomto podklade rozhodnutia. Pokiaľ však ide o ďalšie podklady rozhodnutia, a to list Obvodného úradu životného prostredia v Banskej Bystrici, list starostu obce Hiadeľ, list starostu obce Lučatín a starostky obce Medzibrod, žalobca nemal možnosť ani mimoprocenou formou byť oboznámený s ich obsahom, keďže nemajúc vedomosti o tom, čo správny orgán prvého stupňa ako podklady rozhodnutia zhromaždil, nemohol ich ani žiadať na základe Zákona o slobodnom prístupe k informáciám.

Žalobca považuje za potrebné zdôrazniť, že tento stav, keď získava informácie o podkladoch rozhodnutia ako účastník konania na základe žiadosti podľa Zákona o slobodnom prístupe k informáciám, nezodpovedá jeho právam účastníka konania, v tejto časti odvolania však osobitne dáva do pozornosti odvolaciemu súdu, že ani k zhojeniu vady v konaní, ktorej existenciu konštatoval aj súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia, nedošlo, keďže žalobca nemajúc vedomosti o tom, čo je podkladom rozhodnutia, nemohol, napriek svojmu aktívnemu prístupu žiadať tieto informácie od správneho orgánu v inom konaní.

Ako je totiž zrejmé z podkladov rozhodnutia, ktoré žalobcovi boli doručené, a to stanoviska ŠOP SR zo dňa 1. marca 2011, prílohou tohto stanoviska bol aj záznam z pracovného stretnutia zoológov ŠOP SR, ktorého predmetom bol práve tzv. regulačný odstrel medveďov v roku 2011. Z vyjadrenia zúčastnených na tejto porade, konkrétne Ing. Q., vyplýva, že samotný zamestnanci ŠOP SR majú odôvodnené pochybnosti o hodnovernosti a pravdivosti potvrdení vydávaných žiadateľom, starostami obce a inými subjektami. Z uvedeného dôvodu boli na tomto pracovnom stretnutí prijaté závery, podľa ktorých „škoda spôsobená veľkými šelmami na poľnohospodárskych kultúrach, poľovnej zveri, včelstvách, majetku, hospodárskych zvieratách a zdraví obyvateľstva, sa bude zohľadňovať pri vydávaní výnimky na lov len v prípade, ak bude preverená aj zo strany štátnej ochrany SR. V prípade, že ŠOP SR nepreverí relevantnosť vzniknutých škôd, nebude v zmysle zákona môcť navrhovať odlov príslušným poľovným subjektom." V ďalšej časti pod bodom 2. sa v záveroch z uvedeného pracovného stretnutia uvádza: „vyjadrenia obcí, ktoré sa budú nachádzať len v prílohách žiadostí o odlov medveďa hnedého bez predchádzajúceho oboznámenia príslušnej organizačnej jednotky ŠOP SR o danej ohrozujúcej situácii s jedincami medveďa hnedého v ich intraviláne a v jeho blízkosti sa nebudú zohľadňovať v stanovisku ŠOP SR pri navrhnutí vydania výnimky na odlov medveďa hnedého".

Žalobca nemal k dispozícii vyjadrenie Obvodného úradu životného prostredia v Banskej Bystrici, list starostu obce Hiadeľ, list starostu obce Lučatín a starostky obce Medzibrod, ani nemal informácie o tom, že takéto podklady rozhodnutia existujú pred vydaním prvostupňového rozhodnutia, o ich obsahu sa dozvedel až z tohto prvostupňového rozhodnutia len ako o jednej zo skutočností, o ktoré opieral prvostupňový správny orgán svoje rozhodnutie o povolení výnimky.

Konkrétny obsah týchto vyjadrení, na žiadosť koho boli vydané, čo konkrétne osvedčujú, bol však žalobcovi počas celého konania napriek tomu, že sa aktívne dožadoval sprístupnenia podkladov rozhodnutia, spôsobom ktorý mu Správny poriadok dáva k dispozícii, zostal neznámy.

Práve tieto podklady rozhodnutia mohli a mali byť konfrontované so závermi z pracovného stretnutia zo dňa 17. februára 2011, rovnako ako by s tými istými závermi pracovného stretnutia malo byť konfrontované vyjadrenie ŠOP SR, Správy TANAPu v konkrétnej veci. Za tohto stavu nie je možné skonštatovať, že by vada v konaní spočívajúca v neumožnení žalobcovi oboznámiť sa s podkladmi rozhodnutia, k spôsobu ich zistenia a navrhnutí ich doplnenie, nemala vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu a žalovaného, ktorý napriek zrozumiteľne a jednoznačne formulovaným námietkam žalobcu vo vzťahu k tejto vade konania nenapravil pochybenie prvostupňového správneho orgánu, naopak v odôvodnení rozhodnutia sa s takýmto postupom stotožnil.

Pokiaľ súd prvého stupňa konštatuje, že napriek ďalšiemu pochybeniu v správnom konaní, a to doručovaní dodatočného vyjadrenia ŠOP SR k posunu časového vymedzenia platnosti udelené výnimky žalobcovi, ani jeho právnej zástupkyňi, opätovne nenastala nutnosť zrušiť napadnuté rozhodnutie žalovaného, keďže táto vada bola zhojená tým, že žalobca a jeho právna zástupkyňa mali o obsahu tohto vyjadrenia vedomosti, ako to vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia prvostupňového súdu, nie je možné sa stotožniť s týmto právnym názorom.

Predovšetkým je potrebné poukázať na to, že žalobca je občianske združenie so zameraním na ochranu prírody a svoje poslanie realizuje mnohými aktivitami, ktorých účasť v správnych konaniach podľa Zákona o ochrane prírody a krajiny predstavuje len nepatrnú, aj keď súdom z pochopiteľného dôvodu, zrejme najviac viditeľnú časť.

Z uvedených dôvodov je žalobca v správnych konaniach podľa Zákona o ochrane prírody a krajiny a osobitne v rozkladových konaniach vedených žalovaným zastúpený právnou zástupkyňou - advokátkou.

Žalobca nemá potrebné vedomosti na to, aby mohol v konaniach podľa Zákona o ochrane prírody a krajiny využívať účinne právne prostriedky z uvedeného dôvodu a v súlade s ust. článku 47 ods. 2 Ústavy SR využívať svoje právo na právnu pomoc pred orgánmi verejnej moci. Tomuto právu každého zodpovedá ustanovenie v Správnom poriadku, aj v Zákona o ochrane prírody a krajiny, podľa ktorého písomností doručované v konaní účastníkovi, ktorý je zastúpený zástupcom so splnomocnením pre celé konanie, majú byť doručované tomuto právnemu zástupcovi.

Je nepochybné, že táto úprava sleduje rešpektovanie práva účastníka konania zakotveného v článku 47 ods. 2 Ústavy SR. Nie je totiž možno spravodlivo očakávať od účastníka konania, ktorý si práve pre svoju nedostatočnú právnickú disponovanosť zvolil právneho zástupcu, aby tento účastník konania mal vedieť kvalifikovane posúdiť dôsledky využitia svojich práv vyplývajúcich mu z procesných predpisov. V konkrétnom prípade nemožno od žalobcu očakávať, že by tým, že jemu namiesto jeho právnej zástupkyne bolo doručené vyjadrenie ŠOP SR zo dňa 3. novembra 2011 bola splnená povinnosť správneho orgánu oboznámiť ho ako účastníka konania s podkladom rozhodnutia, umožniť mu vyjadriť sa k tomuto podkladu, k spôsobu jeho zistenia a navrhnúť jeho doplnenie.

Táto povinnosť správneho orgánu by bola splnená len za predpokladu, ak by takáto listina, z ktorej nepochybne žalovaný pri zmene napadnutých rozhodnutí prvostupňového správneho orgánu vychádzal, bola doručená jeho právnej zástupkyňi. Ak sa tak nestalo, skutočnosť, že táto listina bola doručená žalobcovi, nemá na nezákonnosť konania žiaden vplyv. Od žalobcu nemožno spravodlivo očakávať, že bude apriórne predpokladať nezákonnosť postupu správneho orgánu, a teda to, že napriek zákonnej úprave doručuje listiny v konaní jemu a nie jeho právnej zástupkyňi a nemožno od neho ani očakávať, že o každej takejto listine bezodkladne informuje svoju právnu zástupkyňu. Žalobca mal dôvod predpokladať, že takáto listina bola doručená aj jeho právnej zástupkyňi a nerobiť žiadne úkony smerujúce k využitiu svojho práva vyjadriť sa k tejto listine.

Vada spočívajúca v tom bola súdom prvého stupňa posúdená tak, že napriek tomu, že žalovaný neumožnil právnej zástupkyňi žalobcu oboznámiť sa s doplnením podkladov rozhodnutia a vyjadriť sa k nim, nemohla mať za následok nezákonnosť rozhodnutia, pretože žalobca i jeho právna zástupkyňa sa o obsahu doručovaných listín dozvedeli, vyjadrili sa k nim a zo žiadneho úkonu neboli uvedeným pochybením žalovaného vylúčení, či inak ukrátení na svojich právach. Tento záver súdu prvého stupňa neobstojí. Rozhodnutie žalovaného je datované dňom 28.11.2011, rozhodnutiu žalovaného o rozklade predchádza podľa ust. § 61 ods. 2 Správneho poriadku návrh ním ustanovenej osobitnej komisie.

Na základe informácie vyžiadanej v súlade so Zákomom o slobodnom prístupe k informáciám žalobca poukazuje na ďalšie súvislosti, ktoré robia záver súdu prvého stupňa o tom, že táto vada nemala vplyv na zákonnosť rozhodnutia žalovaného, za neopodstatnený.

Zo zápisnice z 13. zasadnutia Osobitnej komisie ministra životného prostredia SR pre konanie vo veciach rozkladov (ďalej len „rozkladová komisia“) konaného dňa 4. novembra 2011 vyplýva, že pod bodom IV. bol prerokovaný návrh rozhodnutia o rozklade č. 8464/2011-1.10, ktorý podal žalobca proti rozhodnutiu Ministerstva životného prostredia SR, Odboru výkonu štátnej správy č. 3919/2011-2.2 z 19. septembra 2011 a prerokovanie návrhov rozhodnutí o rozkladoch podaných Lesoochranárskym zoskupením VLK v skutkovo rovnakých prípadoch.

Prehľad rozkladov podaných proti povoleniu výnimiek na usmrcovanie chráneného druhu živočicha - medveďa hnedého, ktoré boli prerokované na tomto zasadnutí rozkladovej komisie, je uvedený v prílohe č. 2 tejto zápisnice.

Členovia komisie predniesli formulačné pripomienky a po zapracovaní týchto pripomienok „do rozhodnutí“ mali byť tieto následne predložené na podpis ministrovi. Rozkladová komisia odporučila ministrovi „zmeniť“ výrok napadnutých rozhodnutí v časti „Podmienky rozhodnutia v zmysle § 82 ods. 12 zákona“ v bode 1 tak, že odstrel medveďov bude možné zrealizovať na presne určených lokalitách od 1. júna 2012 do 30. novembra 2012 poslednou a postriežkou“. V prílohe č. 2 predmetnej zápisnice je pod bodom 5. uvedená aj vec, ktorá je predmetom súdneho prieskumu.

Z oboznámenej zápisnice rozkladovej komisie vyplýva, že pokiaľ jej predseda zasielal podklady rozhodnutia žalobcovi dňa 21. novembra 2012, stalo sa tak viac než dva týždne po tom, čo na zasadnutí rozkladovej komisie táto schválila návrh rozhodnutia o rozklade v predmetnej veci.

Žiadne ďalšie zasadnutie rozkladovej komisie, ktoré by nasledovalo po tom, čo boli žalobcovi doručené podklady rozhodnutia a ktorého predmetom by bolo rozhodovanie o žalobcovom rozklade v predmetnej veci, sa neuskutočnilo.

Ako je zrejmé z obsahu napadnutého rozhodnutia žalovaného, tento sa v celom rozsahu stotožnil s názorom rozkladovej komisie. Osobitne je potrebné poukázať na to, že stanovisko ŠOP SR, ktoré bolo podkladom na zmenu prvostupňového rozhodnutia žalovaným, je datované dňom 3. novembra 2011 a zasadnutie, na ktorom rozkladová komisia rozhodovalo o návrhu na rozhodnutie o rozklade žalobcu, ktorý bol neskôr v nezmenenej podobe prevzatý do rozhodnutia žalovaného, sa uskutočnilo dňa 4. novembra 2012. Z uvedených časových súvislostí je zrejmé, že v konaní o rozklade pred žalovaným nebola vyvinutá žiadna snaha o to, aby žalobca mal možnosť svojej práva účastníka konania využiť.

Aj keď žalobcovi je zrejmé, že rozhodnutie žalovaného nie je totožné s rozhodnutím rozkladovej komisie (táto predkladá žalovanému len návrh rozhodnutia), je nepochybné, že návrh rozkladovej komisie na rozhodnutie je podmienkou sine qua non na rozhodnutie žalovaného o rozklade. Ak teda rozkladová komisia predložila žalovanému svoj návrh bez toho, aby žalobca bol pred tým oboznámený s doplnenými podkladmi rozhodnutia a žalovaný sa napriek tejto procesnej vade s návrhom rozkladovej komisie stotožnil, nemožno takýto postup považovať za iný ako taký, ktorým boli žalobcovi odňaté práva účastníka konania.

Žalobca poukazuje na to, že skutočnosť, že mu bola odňatá možnosť konať v súlade so zákonom pred správnym orgánom a že táto vada mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, uviedol už v žalobe. Skutočnosť, kedy sa uskutočnilo zasadnutie rozkladovej komisie, žalobcovi nebola známa. Týmto podaním však nerozširuje žalobné námietky, keďže, ako už bolo uvedené, namietané pochybenia už boli súčasťou žaloby.

Žalobca nepovažoval, tak ako to posúdil súd prvého stupňa, toto dodatočné vyjadrenie ŠOP SR týkajúce sa doby realizácie povolenej výnimky za tak málo podstatný podklad rozhodnutia, že vyššie opísaná vada konania žalovaného nemala vplyv na zákonnosť rozhodnutia.

Ako totiž vyplynulo z vyjadrenia ŠOP SR zo dňa 1. marca 2011 táto zaujala jednoznačné stanovisko neodporučiť ani v jednom z prípadov, v ktorých bolo žiadané udelenie výnimky, jarný odstrel.

Rozhodnutím žalovaného však k povoleniu jarného odstrelu došlo, keďže sa doba realizácie povolenej výnimky presunula na jarné mesiace roku 2012. Žalobca nenašiel v rozhodnutí žalovaného žiadne odôvodnenie akým spôsobom sa s touto diskrepanciou vysporiadal. Pokiaľ ŠOP SR vo svojom stanovisku zo dňa 1. marca 2011 zaujala postoj, podľa ktorého nie je možné odporučiť jarný odlov, žalobca sa oprávnenne domnieva, že k takémuto stanovisku viedli ŠOP SR vážne a z ochrany tohto druhu vyplývajúce dôvody. Bolo žalobcovým právom zaujať postoj, v ktorom by žiadal, aby správny orgán - žalovaný posúdil dôvody, ktoré viedli ŠOP SR v priebehu pol roka k takej zásadnej zmene postoja, pri ktorej zo stanoviska o žiadnom jarnom odstrelе sa vyvinulo stanovisko, že je možné vo všetkých z povolených výnimiek realizovať tieto aj v jarných mesiacoch.

Žalobca nesúhlasil ani so záverom súdu prvého stupňa o tom, že pokiaľ ide o namietanú nemožnosť oboznámiť sa s „analýzou minuloročnej regulácie a analýzou škôd spôsobených medvedmi v predchádzajúcom roku“, v prejednávanej veci konkrétne analýzy zachytené v písomnej forme neboli podkladom rozhodnutia a preto žalovaný nemal s čím oboznámiť žalobcu v zmysle § 33 ods. 2 Správneho poriadku. Z tohto hľadiska podľa názoru súdu prvého stupňa zákon porušený nebol. Tento záver súdu prvého stupňa je v rozpore s § 47 ods. 3 Správneho poriadku, ako aj v rozpore s už citovaným § 33 ods. 2 Správneho poriadku.

Pokiaľ správny orgán v oboznámení s podkladmi rozhodnutia zo dňa 28. januára 2010 (správne 2011) uviedol, že vykonal analýzu škôd a minuloročnej regulácie, a ako vyplynie z ďalšieho, vo svojich rozhodnutiach na tieto zistenia poukázal, možno vysvetliť tento postup dvoma spôsobmi, z ktorých však ani jeden nesvedčí v prospech záveru o zákonnosti predmetného konania. Pokiaľ skutočne v správnom konaní žiadna analýza regulácie z roku 2010 a škôd spôsobených medvedmi vykonaná nebola, potom správny orgán predstieral v konaní existenciu podkladov v skutočnosti neexistujúcich a navádzoval tak zdanie zisťovania skutočného stavu v inom rozsahu, ako toto zisťovanie v skutočnosti vykonal.

Na druhej strane, pokiaľ by skutočne správny orgán prvého stupňa spomínanú analýzu vykonal, nie je zrozumiteľné z prvostupňového, ani napadnutého rozhodnutia, v akej forme bola táto analýza vykonaná a k akým zisteniam dospela.

V rozpore so záverom súdu prvého stupňa je konštatovanie v rozhodnutí žalovaného: „ministerstvo podanej žiadosti užívateľov poľovních revírov každoročne posudzuje z podkladov, ktoré mu pripravuje ŠOP SR na základe zisťovania vývoja populácie medvedí hnedého na Slovensku i v jeho jednotlivých geomorfologických celkoch a vyhodnocovania evidovaných škôd spôsobených týmto živočíchom na hospodárskych zvieratách, ale aj možného ohrozenia obyvateľov“. Uvedená časť rozhodnutia žalovaného svedčí v prospech záveru, že prvostupňový správny orgán okrem podkladov rozhodnutia uvedených vo svojom rozhodnutí mal k dispozícii aj iné (podklady, ktoré mu pripravuje ŠOP SR o vývoji populácie medvedí hnedého na Slovensku i v jeho jednotlivých geomorfologických celkoch).

Ďalej žalovaný na strane 6 odôvodnenia svojho rozhodnutia v 1. odseku uviedol, že ministerstvo pri rozhodovaní vo veci prihliadalo aj na skutočnosti, ktoré sú mu známe z doterajšej úradnej činnosti. Takéto odôvodnenie rozhodnutia je so zreteľom na § 47 ods. 3 Správneho poriadku neakceptovateľné, keďže nie je známe, ktoré skutočnosti majú byť známe z doterajšej činnosti ministerstva a z ktorej konkrétnej úradnej činnosti.

Nakoniec existenciu akýchsi mimoprocesných podkladov potvrdzuje aj tá časť odôvodnenia, kde k výhrade žalobcu o neoboznámení s analýzou škôd spôsobených medvedmi žalobca uviedol, že pre napadnuté rozhodnutie je takáto výhrada nepodstatná, pretože ministerstvo žiadateľovi povolilo výnimku z dôvodu uvedeného v § 40 ods. 3 písm. c) ZOPK.

Všetky námietky uvedené v odvolaní žalobcu sa podľa jeho vyjadrenia vzťahujú nielen k označeným vadám konania, ale tieto vady konania spôsobili nedostatočné zistenie skutočného stavu veci, nepreskúmateľnosť rozhodnutia správneho orgánu a nesprávne právne posúdenie veci správnym orgánom.

K odvolaniu žalobcu sa žalovaný vyjadril nasledovne:

K námietkam žalobcu žalovaný uvádza, že sa vzťahujú iba na procesný postup žalovaného v predmetnom konaní, nie je z nich však zrejmé, aký vzťah majú k samotnému predmetu konania, ktorý sa týka povolenia výnimiek z podmienok ochrany chránených živočíchov v zmysle ustanovenia § 40 ods. 3 písm. c) zákona o ochrane prírody a krajiny. Žalobca sa počas celého priebehu konania nevyjadril k potrebe povoliť výnimku z podmienok ochrany chránených živočíchov z dôvodu ohrozenia života a zdravia ľudí na danej lokalite, ani nepodal žiadny návrh, akým spôsobom okrem realizácie odstrelu je podľa jeho názoru potrebné riešiť vzniknutý problém spočívajúci v premnožení medveďa hnedého na danom území.

Žalovaný ďalej upozornil, že po uplynutí lehoty od 1. júna 2012 do 30. novembra 2012, na ktorú bola obmedzená povolená výnimka na odlov jedného jedinca medveďa hnedého, odpadol v danej veci dôvod na ďalšie konanie a súčasne v zmysle § 89 ods. 3 písm. b) zákona o ochrane prírody uplynutím času, na ktorý bolo vydané, stratilo platnosť aj samotné napadnuté rozhodnutie. Z uvedeného je zrejmé, že pokiaľ Najvyšší súd Slovenskej republiky vyhovie odvolaniu žalobcu, zruší v danej veci prvostupňové aj druhostupňové rozhodnutie žalovaného a vráti vec žalovanému na ďalšie konanie, žalovaný nebude môcť zvoliť v novom konaní iný postup, než že zastaví konanie podľa § 82 ods. 9 písm. a) zákona o ochrane prírody.

Napriek odstráneniu vytýkaných nedostatkov v procesnom postupe žalovaného teda v uvedenom konaní nebude možné zo strany žalovaného rozhodnúť v danej veci spôsobom, ktorý by bol pre žalobcu ako účastníka konania výhodnejší, alebo mu poskytol vyššiu ochranu jeho práv a právom chránených záujmov a odstránenie uvedených nedostatkov v procesnom postupe žalovaného sa tiež nedotkne predmetu konania - povolenia výnimky z podmienok ochrany chránených živočíchov. Vzhľadom na to, že vrátením veci žalovanému by sa dosiahlo iba opakovanie správneho konania bez možnosti dosiahnuť vo veci odlišný výsledok (čo si žalobca musí v tomto štádiu konania uvedomovať), žalovaný zastáva názor, že odvolanie podané žalobcom je neopodstatnené a motivované iba snahou o získanie trov konania na úkor žalovaného.

Uvedený právny názor žalovaného je podopretý aj rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4SŽ/98-102/02 zo 17. decembra 2002, podľa ktorého: „Správnym konaním sa nazýva postup správnych orgánov, účastníkov konania a ďalších osôb pri vydávaní rozhodnutí, ktorý upravuje právny predpis. Konanie a postup správneho orgánu majú povahu synonym. Zmyslom všetkých procesných predpisov je zabezpečiť realizáciu hmotných noriem vo forme rozhodnutia o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb za takého postupu, aby vo veci bol zistený skutkový stav čo najúplnejšie, prostriedkami, ktoré objasňujú okolnosti rozhodné pre posúdenie veci, a aby účastníkovi, o ktorého vec - práva a povinnosti ide, bola poskytnutá možnosť predkladať dôkazy, návrhy a obhajovať svoje práva. Toto platí zvlášť, ak ide o konanie, v ktorom dôkazná povinnosť spočíva na účastníkovi.... Rozhodnutie sa nezrušuje preto, aby sa zopakoval proces a odstránili formálne vady, ktoré nemôžu privodiť vecne iné, či výhodnejšie rozhodnutie pre účastníka.“

Vzhľadom na vyššie uvedené žalovaný uviedol, že podľa jeho názoru prvostupňové rozhodnutie a druhostupňové rozhodnutie napadnuté žalobcom, ako aj postup ministerstva v správnych konaniach sú v súlade so zákonom o ochrane prírody a správnym poriadkom, a preto napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave je vecne správny. Z uvedeného dôvodu navrhol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, aby podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil rozsudok Krajského súdu v Bratislave a zamietol podané odvolanie žalobcu.

IV.

Konanie pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky,
ako súdom odvolacím

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho

poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“) v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie je v celom rozsahu dôvodné.

Podľa § 250ja ods. 2 O. s. p. odvolací súd rozhodne o odvolaní spravidla bez pojednávania, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom. Na prejednanie odvolania nariadi pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak vykonáva dokazovanie.

V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že krajský súd verejne prerokoval vec a verejne vyhlásil rozhodnutie 27. februára 2013. Odvolací súd vzhľadom na pochybnosti spôsobené procesnými vadami v konaní žalovaného, ktoré mali podstatný vplyv aj na zistenie skutkového stavu, tak ako ich podrobne uviedol v odvolaní žalobca nepovažoval za potrebné na prejednanie veci nariaďovať pojednávanie a takýto postup nebol v rozpore s verejným záujmom.

Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 21. augusta 2013 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 3 O. s. p. rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa § 250i ods. 1 O.s.p. pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

Z obsahu pripojených spisov odvolací súd zistil, že predmetom súdneho prieskumu je rozhodnutie žalovaného, ktorým bol na základe rozkladu žalobcu zmenený výrok prvostupňového rozhodnutia žalovaného č. 2258/2011-2.2 zo dňa 21. septembra 2011 o povolení výnimky podľa § 40 ods. 2,3 písm. c) zák. č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len zák. č. 543/2002 Z.z.) zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 písm. a) zák. č. 543/2002 Z.z., a to usmrtenie jedného jedinca medveďa hnedého v poľovnom revíri Torysa Medzibrod. Minister po podaní rozkladu žalobcom v rozkladovom konaní zmenil podmienky rozhodnutia v zmysle § 82 ods. 12 zákona č. 543/2002 Z.z. a určil, že odstrel možno zrealizovať v lokalite Sokol, Hlinenô a Bôrovie v katastrálnom území I., odo dňa právoplatnosti rozhodnutia do 30. novembra 2011 poslieďkou a postriežkou a od 1. júna 2012 do 30. novembra 2012 poslieďkou a postriežkou. V ostatných častiach zostal výrok prvostupňového rozhodnutia nezmenený.

Z obsahu pripojeného spisu je možné zväčša zistiť iba všeobecné konštatovania o premnožení medveďa hnedého, tým aj o ohrození človeka, a škodách ním spôsobených, avšak konkrétne údaje nie sú zistiteľné ani zo správ ŠOP SR, v ktorých sa taktiež uvádza viac menej len konštatácia premnoženosti medveďa hnedého a to i v blízkosti ľudských obydli, spôsobené škody a najmä metodika výkonu odlovu, či odstrelu medveďa hnedého vo vopred určených lokalitách.

Odvolaciemu súdu je zrejmé, že odborníci ŠOP SR, CHKO, NAPANT-u, či Poľovníckych združení majú konkrétne skúsenosti, ktoré ich oprávnené vedú ku konštatovaniu o premnoženosti medveďa hnedého nielen na území Slovenskej republiky, ale i v konkrétnej lokalite, o prípadných útokoch tohto chráneného živočícha na človeka, či jeho majetok. Avšak bez toho, aby správny orgán - v tomto prípade žalovaný - zadovážil do spisu a v správnom konaní vykonal za prítomnosti účastníkov konania a vyhodnotil konkrétne podklady, správy, tvrdenia, či vysvetlenia o konkrétnych údajoch nie je možné vysloviť

spoľahlivý záver, ktorý je obsiahnutý v napadnutom a preskúmanom rozhodnutí.

Navyše ak je konanie žalovaného a prvostupňového správneho orgánu spojené s takými procesnými nedostatkami ako je nedoručovanie podkladov k rozhodnutiu účastníkovi konania, resp. jeho právnej zástupkyňi a spoliehanie sa na iné mimoprocesné postupy, čo má následne vplyv na zistenia skutkového stavu a zákonnosť samotného rozhodnutia o povolení výnimky, nemožno akceptovať také rozhodnutie ako zákonné a vecne správne, a to ani v prípade, ak by po dodržaní všetkých procesných postupov v zmysle zákona došlo k vydaniu zhodného rozhodnutia s napadnutým, pretože to dopredu určiť nie je možné, a najmä sa tým porušujú základné pravidlá konania a Ústavou Slovenskej republiky i Dohovorom o základných ľudských právach a slobodách garantované práva žalobcu - v danom prípade právo na spravodlivý proces.

V súlade s ustanovením § 32 ods. 1, 2 Správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania. Podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správnomu orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán.

Pre postup podľa § 40 ods. 2, 3 písm. c) zák. č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov je v každom konkrétnom prípade nevyhnutné zistiť nielen neexistenciu inej alternatívy riešenia problému premnoženia medveďa hnedého než len povolením odstrelu jedného jedinca, tak aby nebola ohrozená jeho populácia, ale tiež preukázanie, že správny orgán koná v záujme verejnej bezpečnosti ľudí.

Žalovaný preukázal, že ani oslovené Zoologické záhrady na Slovensku či v Čechách nemali záujem o jedinca medveďa hnedého. V pripojenom spise žalovaného sa však o tom žiaden záznam nenachádza. Je potrebné ho do spisu založiť. Inú alternatívu riešenia problému premnoženia v danej lokalite neskúmal.

V spise nie je založená žiadna zmienka o tom, aká je skladba súčasnej populácie medveďa hnedého na území PZ Torysa Medzibrod. Odvolací súd nemá na mysli samotné počty medveďov, ktoré zrejme, hoci rozporuplne vyplývajú zo samotnej žiadosti PZ Torysa Medzibrod o povolenie výnimky, ale najmä vek jedincov, ich pohlavie a zdravotný stav tak, aby bolo zaistené, že odlovom jedného jedinca nedôjde k takému stavu v danom teritóriu, ktorý by mohol viesť k ohrozeniu populácie tohto chráneného živočícha.

Najdôležitejšie je preukázať, že správny orgán povolil výnimku v záujme verejnej bezpečnosti ľudí.

V tomto smere určite nepostačuje poukázanie na určité príhody zo života a na neidentifikovateľné osoby. Vážne strety človeka s medveďom, pri ktorých je ohrozený majetok, či dokonca zdravie a život človeka sú nepochybne zadokumentované na Obecných úradoch, v nemocniciach, Policajnom, či Hasičskom a záchrannom zbore, minimálne však v miestnej tlači. Odtiaľ je povinný správny orgán čerpať zdroje informácií. Pritom ale nepostačuje samotné stretnutie medveďa s človekom, ale musí ísť o stretnutie atypické nielen miestom (napr. v mestskej či záhradkárskej lokalite, kde je veľká migrácia ľudí), ale aj a najmä správaním sa medveďa voči človeku (agresivita a nedostatok prirodzenej plachosti).

Napokon, v takom prípade by sa výnimka nemala vzťahovať na akéhokoľvek jedinca, tak ako bolo rozhodnuté v konkrétnom prípade, ale o jedinca, ktorý má v danej lokalite najväčšie sklony k prenikaniu do ľudskej civilizácie, nemá obavy z ľudí, či je dokonca pri stretnutí s ľuďmi agresívny a nedá sa nijako odplášiť či odohnať.

Aj z napadnutého rozhodnutia vyplynulo, že (stanovisko ŠOP SR 490/2011 z 1. marca 2011 - strana 2 dole) „...aj napriek žiadostiam o odstrel jedincov vyššej váhovej kategórie odporúčame elimináciu jedincov odstrelom len do kategórie 100 kg, resp. šírka laby nepresahuje 12 cm a zároveň dĺžka zadnej

laby nepresahuje 21 cm; Druh odlovu: v rámci doručených žiadostí odporúčame aplikovať len regulačný odlov. Ochranný odlov neodporúčame, pretože v súčasnej dobe neexistuje dôvod na udelenie výnimky na tento druh odstrelu. V budúcnosti sa však nebránime navrhnutiu ochranného odstrelu v súvislosti s mimoriadnymi okolnosťami“.

Odvolačiemu súdu z preskúmaného rozhodnutia vôbec nevyplynulo, či sa týmto záväzným odborným podkladom ŠOP SR žalovaný zaoberal, pretože nie je možné ustáliť rozdiel medzi regulačným a ochranným odlovom, pričom výkladom ustanovení § 40 ods. 2 a 3 ZOPK to nahradiť nemôže ani odvolací súd, keďže ide o odbornú otázku.

Z týchto dôvodov nespochybňujúc závery, znalosti a zistenia žalovaného a jeho odborných orgánov odvolací súd konštatuje nedostatočne zistený skutkový stav, ktorý tak, ako bol zistený doposiaľ, nemôže byť podkladom pre vydanie napadnutého rozhodnutia.

Odvolačný súd sa stotožňuje i s tvrdením, že povinnosť správneho orgánu uvedenú v § 33 Správneho poriadku o tom, že správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie, nemožno v nijakom prípade nahrádzať poukazovaním na práva účastníka konania podľa § 23 ods. 1, 4 Správneho poriadku, podľa ktorého účastníci konania a ich zástupcovia a zúčastnené osoby majú právo nazeráť do spisov, robiť si z nich výpisy, odpisy a dostať kópie spisov s výnimkou zápisníc o hlasovaní alebo dostať informáciu zo spisov s výnimkou zápisníc o hlasovaní iným spôsobom. Správny orgán poskytuje kópie spisov za úhradu materiálnych nákladov spojených so zhotovením kópií, zadovážením technických nosičov a s ich odoslaním. V tomto smere žalovaný pochybil.

Pokiaľ ide o analýzy minuloročnej regulácie a analýzy škôd spôsobených medved'mi v predchádzajúcom roku, na ktoré poukazoval žalovaný v liste, ktorým žalobcu oboznamoval s podkladmi rozhodnutia, tieto z dôkazného hľadiska neboli podkladmi rozhodnutia, nakoľko sa v písomne spracovanej podobe v spise nenachádzajú a žalovaný z nich nevyvodil žiadne konkrétne skutkové zistenia, o ktoré by oprel rozhodnutie o výnimke. Je nepochybné, že odborné orgány ŠOP SR, ktoré v konaní o udelenie výnimiek zaujímajú stanoviská pre potreby rozhodovania žalovaného, monitorujú stav medved'ov v jednotlivých lokalitách ich výskytu, vyhodnocujú škody spôsobené medved'mi i realizáciu udelených výnimiek, o čom svedčia aj vyjadrenia ŠOP SR k jednotlivým žiadostiam žiadateľov o výnimku. V prejednávanej veci však žiadne konkrétne analýzy zachytené v písomnej forme neboli podkladom rozhodnutia a preto žalovaný nemal s čím žalobcu v zmysle § 33 ods. 2 Správneho poriadku oboznamovať. Pokiaľ však také analýzy tvorili podklad vydaného a preskúmaného rozhodnutia bolo povinnosťou správneho orgánu ich v písomnej podobe založiť do spisu.

Rovnako zaobstaranie si podkladov mimoprocesným spôsobom - podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám, resp. nedoručenie písomností právnej zástupkyňi sú takými vadami konania, ktoré majú podstatný vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 25 ods. 5 Správneho poriadku ak má účastník konania zástupcu s plnomocenstvom na celé konanie, písomnosť určená do vlastných rúk sa doručuje iba tomu zástupcovi. Ustanovenia odsekov 1 až 3 sa vzťahujú na toto doručovanie. Ak však účastník konania má osobne v konaní niečo vykonať, doručuje sa písomnosť nielen zástupcovi, ale aj jemu.

Podľa § 35 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z.z. chráneného živočícha je zakázané
úmyselne odchyťovať alebo usmrťovať v jeho prirodzenom areáli vo voľnej prírode,
úmyselne rušiť, najmä v období rozmnožovania, výchovy mláďat, zimného spánku alebo sťahovania,
c) úmyselne poškodzovať, ničiť alebo zbierať jeho vajcia vo voľnej prírode,
d) poškodzovať alebo ničiť miesta jeho rozmnožovania alebo odpočinku,
e) medzidruhovo krížiť,

f) držať, prepravovať, predávať, vymieňať alebo ponúkať na predaj alebo výmenu.

Podľa § 40 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z.z. orgán ochrany prírody môže v odôvodnených prípadoch povoliť výnimku z podmienok ochrany chránených druhov, vybraných druhov rastlín a vybraných druhov živočíchov, a to len v prípade, že neexistuje iná alternatíva a výnimka neohrozí zachovanie populácií dotknutých druhov; ak ide o druhy vtákov a vybrané druhy živočíchov uvedené v osobitnom predpise, výnimku na ich lov povoľuje ministerstvo pôdohospodárstva.

Podľa § 40 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z.z. výnimku podľa odseku 2 možno povoliť

a) v záujme ochrany dotknutých druhov alebo ochrany prírodných biotopov, pri predchádzaní závažných škôd na úrode, hospodárskych zvieratách, lesoch, chove rýb, vodnom hospodárstve a ak sa výnimka nevzťahuje na druhy voľne žijúcich vtákov, aj pri predchádzaní závažných škôd na inom type majetku, v záujme verejného zdravia alebo verejnej bezpečnosti ľudí a ak sa výnimka nevzťahuje na druhy voľne žijúcich vtákov, aj v záujme iných nevyhnutných dôvodov vyššieho verejného záujmu vrátane tých, ktoré majú sociálny alebo hospodársky charakter a tých ktoré majú priaznivé dôsledky zásadného významu na životné prostredie, na účely výskumu a vzdelávania, obnovy populácie dotknutých druhov a ich navrátenia do biotopov alebo na ich pestovanie alebo chov v ľudskej opatere nevyhnutný na tieto účely, na odber, odchyt alebo držbu jedincov v malom počte za prísne kontrolovaných podmienok, na selektívnom základe a v obmedzenom rozsahu.

Odvolací súd konštatuje, že po podaní návrhu na výnimku z ustanovenia § 35 ods. 1 ZOPK Poľovným združením je povinnosťou prvostupňového správneho orgánu zadovážiť podklady, ktoré svedčia alebo vyvracajú existenciu skutočností uvedených v žiadosti, vrátane odborných podkladov, posudkov, či vyjadrení, následne predložiť ich na vyjadrenie účastníkom konania a na základe podkladov i vyjadrení účastníkov k nim rozhodnúť a to, či už bez alebo po nariadení ústneho pojednávania.

Podľa názoru odvolacieho súdu bolo úlohou správneho orgánu - žalovaného - pri úplnom a riadnom zisťovaní skutkového stavu, zabezpečiť prostredníctvom svojich odborných orgánov (ŠOP SR) konkrétne analýzy zachytené v písomnej forme o stave medveďov v jednotlivých lokalitách, ich výskyte, vyhodnocovaní spôsobených škôd medveďmi i o realizácii udelených výnimiek na ich odlov. Nemožno konštatovať, že k porušeniu zákona nedošlo preto, že žalovaný nemal v danom prípade s čím oboznámiť účastníka konania. Bolo totiž jeho povinnosťou taký dôkaz zabezpečiť, vykonať a predložiť v zmysle citovaného ustanovenia pred rozhodnutím žalobcovi na oboznámenie. Iba v prípade notoricky a verejne známej skutočnosti túto preukazovať netreba. To sa týka aj konštatovania, že žalovaný, resp. prvostupňový správny orgán vychádzal zo svojich poznatkov, skúseností a podkladov vedených v iných konaniach. Vždy bude treba každý taký podklad zadovážiť i v písomnej podobe a predložiť ho na vyjadrenie účastníkom konania.

V rozhodnutiach týkajúcich sa povoľovania výnimiek na odstrel medveďa hnedého, ak má byť dôvodom pre povolenie výnimky ochrana zdravia a bezpečnosti obyvateľov, mal by správny orgán v konaní požadovať od žiadateľa doloženie určitej formy monitoringu pohybu najmä synantropných medveďov v blízkosti ľudských sídiel a zdokumentovať prípady agresívneho správania medveďov, aby bolo možné z takýchto konkrétnych okolností vyvodiť opodstatnenú obavu o zdravie a bezpečnosť obyvateľov. Povolenie výnimky z uvedeného dôvodu má mať predovšetkým preventívny charakter, jej realizáciou sa má predchádzať nebezpečným stretom človeka s medveďom predovšetkým mimo miest jeho prirodzeného výskytu, najmä v intraviláne obcí a v blízkosti ľudských obydlí. Keďže poľovný revír, ktorého sa žiadosť o výnimku týkala, je prirodzeným miestom výskytu medveďa hnedého, nie je podľa názoru súdu možné z každého prípadného stretu človeka s týmto zvieratkom vyvodiť reálnu hrozbu pre život a zdravie obyvateľstva. Musí ísť o zdokumentovaný výskyt jedincov tohto živočíšneho druhu mimo svojho prirodzeného lesného areálu, kde jeho prítomnosť predstavuje reálnu hrozbu pre človeka.

Odvolací súd akcentuje individuálnosť a konkrétnosť správneho rozhodovania majúca na zreteli

konkrétny záujem v konkrétnej prerokúvanej veci, pred všeobecnými nekonkrétnymi úvahami tvoriacimi podklad pri rozhodovaní v určitej administratívnoprávnej veci.

Na záver odvolací súd doplnia, že absolútne nemožno akceptovať názor prezentovaný v odvolaní žalovaným, že napriek formálnym procesným pochybeniam výsledok konania bude spočívať pre uplynutie lehôt v zastavení konania, resp. ak by nedošlo k uplynutiu lehôt aj napriek procesným pochybeniam by došlo k vydaniu zhodného rozhodnutia s napadnutým, pretože ani zistené procesné pochybenia nemôžu ovplyvniť premnoženie populácie medveďa hnedého a zabezpečiť riešenia problémov, ktoré sú s tým spojené v konkrétnych dotknutých regiónoch.

Samozrejme, nie každé porušenie procesného predpisu má za následok porušenie práv účastníka konania, najmä nie vtedy, ak sa mu inak vyhoví vo veci samej, nie je potrebné duplicitne reparovať čiastkové procesné pochybenia. Ak však vady konania spočívajúce v procesných nedostatkoch, či dokonca porušenie zákona ovplyvňujú podstatu a zákonnosť napadnutého rozhodnutia a ich akceptovanie by znamenalo i súhlas s nezákonnosťou rozhodnutia ako takého, je nevyhnutné také porušenie nie len vytknúť, ale i vyvodiť z tohto zákonné dôsledky a také rozhodnutie zrušiť a vrátiť vec orgánu, ktorý rozhodnutie vydal na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z týchto dôvodov stotožnia sa s dôvodmi uvedenými v odvolaní žalobcu, rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

V.

Trovy konania

O náhrade trov konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP, § 151 ods. 1 a 5 OSP a § 246c ods. 1 veta prvá OSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania z titulu právneho zastúpenia podľa vyčíslenia jeho právnej zástupkyne v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“) vo výške 574,51 €, ktorá pozostáva z:

1. trov prvostupňového konania vo výške 408,95 €, a to:

- z náhrady trov právneho zastúpenia za 3 úkony právnej služby vo výške spolu 317,90 €:
 - prevzatie a príprava právneho zastúpenia - plnomocenstvo zo dňa 02.02.2012 (§ 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky) v sume 127,16 €,
 - písomné podanie na súd vo veci samej - podanie žaloby zo dňa 02.02.2012 (§ 14 ods. 1 písm. b) vyhlášky) v sume 127,16 €,
 - návrh na odklad vykonateľnosti zo dňa 02.05.2012 (§ 14 ods. 8 v spojení s § 14 ods. 3 písm. a) vyhlášky) vo výške 1 základnej sadzby tarifnej odmeny - 63,58 €,
- z paušálu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky vo výške $3 \times 7,63 \text{ €} = 22,89 \text{ €}$ a
- z dane z pridanej hodnoty vo výške 20 % z náhrady za úkony právnej služby a z režijného paušálu podľa § 18 ods. 3 vyhlášky 68,16 €.

2. trov odvolacieho konania vo výške 165,56 €, a to:

- z náhrady trov právneho zastúpenia za 1 úkon právnej služby - písomné podanie na súd vo veci samej
- podanie odvolania zo dňa 30.04.2013 (§ 14 ods. 1 písm. b) vyhlášky) v sume 130,16 €,
- z paušálu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky vo výške 7,81 € a
- z dane z pridanej hodnoty vo výške 20 % z náhrady za úkon právnej služby a z režijného paušálu podľa § 18 ods. 3 vyhlášky - 27,59 €.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi vyššie uvedenú náhradu trov konania vo výške 574,51 € k rukám jeho právnej zástupkyne v zmysle § 149 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP v lehote tridsiatich dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.